

Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Verslag Algemene ledenvergadering (ALV) 15 november 2017 in de Heemtuin in Malden

Aanwezig¹

Liesbeth Arts van Casteren, Jan Paul Bevoort, Piet van Casteren, Geert Dibbets, Leo Ewals, Jos Gerrits, Jef Gielen, Willy Gijsbers, Mathieu Houben, Harrie Joosten, Tini Martens, Robert Snel, Petra Thijssen, Frans Wildenborg (notulist), Piet van Zuijlen.

Bericht van verhindering

Ben Boersema, Theo Jetten, Anneke Meijsen, Rietje Veldhoven.

1. Opening en Mededelingen

Voorzitter Leo Ewals opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.

Op zaterdag 25 november 2017 vindt in het Graafs Museum in Grave de zogenaamde Gelredag plaats ('Op zoek naar Gelderse sporen in Brabant'). Het Erfgoedplatform heeft speciaal voor die gelegenheid een folder laten maken.

2. Verslag ALV van 5 april 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Toetreding nieuw lid van het Erfgoedplatform

Werkgroep Historie Overasselt heeft zich aangemeld als nieuw lid van het Erfgoedplatform. Het bestuur en de ALV van het Erfgoedplatform verklaren zich akkoord met de toetreding.

De Werkgroep houdt zich bezig met het onder de aandacht brengen van de geschiedenis van Overasselt in brede zin. Er zullen o.m. historische wandelingen worden uitgezet (met boekjes), de buurtschap Schoonenburg als ook boerderij 'Den Tempel' zullen worden belicht, er wordt aandacht besteed aan de plaats en functie van het protestantisme, etc.

Voorzitter: Hans van Lanen

Contactpersoon: Harrie Joosten

¹ Er zijn 15 aanwezigen, onder wie vertegenwoordigers van: Bestuur, Werkgroepen (Canon van Heumen, OMD, Woord en Beeld, GROEN, ROOD, ARCHEO, Molens) en aangesloten instellingen (Heumen in Beeld, Museum De Lage Hof, Ateliërmuseum Jac Maris, Historie Worsum, Wijkplatform Hoogenhof en Heemkunde Malden).

4a. Financiële stand van zaken t/m oktober 2017 – toelichting Petra Thijssen

Inkomsten

Opbrengst verkoop boeken Erfgoedreeks dln. 1 en 2	€ 1.622,50
Gemeentelijke subsidie aan Erfgoedplatform	€ 3.532,00
Creditrente	€ 19,95
Saldo Rekening-Courant 31.12.2016	€ 525,10
Saldo Spaarrekening 31.12.2016	€ 4.769,56

	€ 10.469,11

Uitgaven

Representatiekosten	€ 854,15
Bankkosten	€ 102,64
Afdracht auteur boek Erfgoedreeks dl. 1	€ 668,40
Webhosting	€ 89,28
Portokosten	€ 57,90
Vergaderkosten	€ 95,25
Drukwerk	€ 50,03
Uitgave Groene markering kasteel Heumen	€ 760,42
Terugboeking gemeentelijke subsidie Groene markering kasteel Heumen	€ 321,00
Onvoorziene uitgaven	€ 645,00
Saldo Rekening-Courant 31.10.2017	€ 535,53
Saldo Spaarrekening 31.10.2017	€ 6.289,51

	€ 10.469,11

- *In de post 'Representatiekosten' is inbegrepen een eenmalige bijdrage aan het Gregorius Gilde in Heumen t.g.v. de Keizerskroning.*
- *De post 'Onvoorziene uitgaven' is een vergoeding aan de rechthebbende van een foto die zonder zijn toestemming in Erfgoedreeks dl. 2 (Kasteel Heumen) is opgenomen.*
- *Na inschatting van de nog in 2017 te maken/betalen kosten zal het batig saldo circa € 6.000 bedragen.*

4b. Begroting 2018 – toelichting Petra Thijssen

Inkomsten

Gemeentelijke subsidie, incl. bijdrage OMD 2018	€ 3.500
Rekening-Courant 2018	€ 6.000

	€ 9.500

Uitgaven

Secretariaatskosten	€ 100
Portokosten	€ 100
OMD 2018	€ 1.300
Kosten website	€ 100
Representatiekosten	€ 100
Vergaderkosten	€ 100
Kosten lezing	€ 100
Kosten excursie	€ 100
Abonnement erfgoedinstelling	€ 100
Erfgoedreeks – dl. Canon van Heumen, incl. website en digitaal lespakket	€ 1.800
Erfgoedreeks – overige publicaties	€ 3.000
Erfgoedplatform en werkgroepen	€ 2.500
Onvoorziene uitgaven	€ 100

	€ 9.500

- *Gemeentelijke subsidie 2018 is aangevraagd en in principe toegezegd.*
- *De post ‘Erfgoedplatform en werkgroepen’ ad € 2.500 is beschikbaar voor in te dienen projecten en/of kosten, door het bestuur goed te keuren.*

Begroting 2018 wordt unaniem door de ALV goedgekeurd.

5. Werkplannen 2018

BESTUUR – toelichting Leo Ewals

1. Representatie Erfgoedplatform naar provincie.
Vooraf contacten met Erfgoed Gelderland.
2. Overleg Erfgoedplatform en gemeente Heumen.
Twee maal p.j. overleg.
3. Coördineren en stimuleren activiteiten aangesloten verenigingen en werkgroepen.
4. Excursie voor leden Erfgoedplatform.
Nog nader vast te stellen. Om opkomst te verhogen breed bekendmaken onder de leden en ook affiches maken. Zoveel mogelijk voorkomen dat verschillende excursies in tijd te dicht op elkaar zitten.
5. Organiseren algemene ledenvergaderingen.
Nog nader vast te stellen.

ARCHEOLOGIE – toelichting Mathieu Houben en Harrie Joosten

Geplande projecten/activiteiten zijn in willekeurige volgorde gerangschikt.

	NAAM	BESCHRIJVING	TREKKER	BEGROTING
1	Vondsten bouw kerk Malden	Verkennend onderzoek naar de vondsten gedaan bij de bouw van de katholieke kerk in Malden.	Marijne Magnée	
2	Gelderse Archeologiedagen	Inventarisatie van mogelijkheden tot deelname aan de Gelderse Archeologiedagen. <i>Deze Gelderse Archeologiedagen vinden plaats op 12-14 oktober 2018.</i>	Harrie Joosten	€ 50,00
3	Werklandschap Schoonenburg Overasselt	Deelname aan archeologisch onderzoek. <i>Archeologisch onderzoek in twee fasen: (1) eind 2017: er zijn al sporen gevonden van een klei-steenoven en 'waterput', en (2) maart 2018: diepgravender onderzoek.</i>	Frank Oerlemans	
4	Herdenking Market Garden 2018	Deelname herdenking Market Garden 2018. <i>Overleg met René Joosten (Gemeente Heumen).</i> <i>De Lage Hof vervult coördinerende rol (contactpersoon: Piet van Casteren).</i>	Theo Groeneveld	
5	Vitrines gemeentehuis	Inventarisatie en mogelijke uitvoering van ideeën voor een nieuwe expositie.	Nog niet bekend	€ 50,00
6	Open Monumentendag	Bijdrage leveren aan de Open Monumentendag.	allen	
7	Cahier bewoners Vennengebied	Onderzoek naar de mogelijkheid van het schrijven van een cahier over het Vennengebied en zijn bewoners.	Tess Doorewaard	

CANON VAN HEUMEN – toelichting Leo Ewals

Voor 2018 heeft de Canonwerkgroep de publicatie gepland van de Canon van de gemeente Heumen. Het wordt een nieuw deel in de Erfgoedreeks van het Erfgoedplatform. Over de manier waarop dit deel gepresenteerd gaat worden zal nog overleg worden gepleegd.

De canon staat nu op de website www.canonvanheumen.nl. Oproep om op- en aanmerkingen op de vensters vóór 1 januari 2018 door te geven aan Leo Ewals (leoewals@gmail.com) zodat deze verwerkt kunnen worden in de boekpublicatie van de Canon die voorjaar 2018 in de Erfgoedreeks verschijnt.

De komende maanden zal publiciteit gegenereerd worden, o.m. in Topic en Via Heumen.

Erfgoedplatform neemt contact op met gemeente Heumen over eventuele collectieve afname van de Canon in boekvorm.

GROEN ERFGOED – toelichting Harrie Joosten en Jan Paul Bevoort

1. Groene bijdrage aan OMD 2018.
2. Tweede cursus snoeien hoogstamfruitbomen.
3. Snoeien hoogstamboomgaarden Elshof, Monumentweg en Heumen Noord.
4. Landschapsbeheer door de landschapsbrigade van kasteelterrein Heumen en Kievitshofdam.
5. Circumvallatielinie kroonwerk Coehoorn: publicatie.
6. Oogstfestival eind september boomgaard Elshof.
In 2016 waren de weersomstandigheden gunstig: het festival was een groot succes. In 2017 waren de weersomstandigheden slecht: de opkomst viel tegen. In september 2018 wordt de ‘traditie’ van het festival ‘gewoon’ voortgezet.
7. ‘Heumen aan het Water’: verdere uitwerking.
Jan Paul Bevoort heeft het plan verder uitgewerkt. Contacten met Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en met Rijkswaterstaat. Op 13 december 2017 wordt een presentatie gehouden voor de bewoners van het dorp Heumen.
8. Inventarisatie heggen en wallen in de gemeente Heumen en Wijchen.
Onderzoek naar (historische en bestaande) heggen en wallen, en voorstellen om e.e.a. te onderhouden. Gezamenlijke aanvraag gemeentelijke en provinciale subsidies door het Erfgoedplatform (Heumen) en Vereniging Tweestromenland (Wijchen).
9. Visualisatie Motte Malderburcht.
Jef Gielen heeft een schets gemaakt. Onderzocht wordt of/hoe de motte gevisualiseerd kan worden.
10. Ontwikkelen van een folder over de werkgroep GROEN.

MOLENS – toelichting Robert Snel en Frans Wildenborg

1. Tweemaandelijks vergaderingen van de molenaars die samenwerken in de werkgroep MOLENS van het Erfgoedplatform.

2. Regelmatig overleg met de gemeente Heumen over:
 - (a) herstel c.q. onderhoud van de molens op basis van de zesjarige BRIM/PIP-plannen;
 - (b) de stand van zaken op het gebied van risicobeheer, veiligheid en arbo.

Eind 2016 is de Maasmolen (Nederasselt) stilgelegd vanwege ernstige gebreken. Na grondig herstel is de molen vanaf zomer 2017 weer vol in bedrijf. Het reguliere onderhoud van de drie molens wordt door de gemeente nu daadkrachtig aangepakt, evenals het voldoen aan de eisen van risicobeheer, veiligheid en arbo.
3. Overleg met de gemeente Heumen inzake eventuele verkoop van de Joannusmolen (Heumen) en de Maasmolen (Nederasselt). Aandacht i.h.b. voor: behoud/onderhoud molens, maalvaardig houden van de molens en handhaving van de publieksfunctie.

Eind 2017 heeft de gemeente gesprekken met aspirant-kopers van de Joannusmolen en de Maasmolen geïntensiveerd. De Werkgroep MOLENS heeft overleg met de gemeente over de verkoopvoorwaarden en is ook rechtstreeks betrokken bij de gesprekken tussen gemeente en aspirant-kopers.
4. Overleg met De Buurderij/De Lage Hof over samenwerking met de Zeldenrust (Overasselt).
5. Onderzoek naar mogelijkheid om een (beheers)stichting De Heumense Molens op te richten, in samenwerking met de gemeente.

De gemeente en de Werkgroep MOLENS hebben de intentie om een (beheers)stichting op te richten, waarin de drie molens worden ondergebracht. De gesprekken hierover zullen op korte termijn gestart worden.
6. Organisatie wervingsdag nieuwe molenaars (voorjaar 2018).
7. Deelname aan de Nationale Molendag op 12/13 mei 2018, Maasvensters Overasselt mei/juni 2018 en aan de Open Monumentendag op 9 september 2018.

Op 2e Paasdag, 2 april 2018, vindt de Regionale Molendag plaats. De drie Heumense molens nemen daaraan deel. Deze dag staat in het teken van 'Molen en Kunst'. Suggesties voor kunstexposities en kunstoptrédens graag doorgeven aan: frans.wildenborg@hetnet.nl.
8. Verschijning deel over Heumense molens in de Erfgoedreeks.
9. Bevordering bezoekersaantallen, m.n. door educatieve activiteiten voor scholen e.d.
10. Intensiveren van contacten met De Hollandsche Molen en regionale partnerorganisaties.

OPEN MONUMENTENDAG – geen toelichting

Thema 2018: 'In Europa'.

De werkgroep OMD streeft naar kwaliteit en niet persé naar kwantiteit. Om een voorbeeld te noemen: één locatie goed uitwerken en groter optuigen.

Overasselt

De 'Romeinse villa': i.s.m. de archeologische werkgroep een wandeling organiseren en een lezing of andere thematische activiteiten ontplooiën.

Malden

De werkgroep zou i.s.m. Villa Klein Heumen verdere activiteiten kunnen ontplooiën. Op diverse locaties lezingen en andere activiteiten organiseren.

Ook in Malden kunnen er enkele kinderen-kunst-projecten worden ontwikkeld en toegevoegd worden aan het programma. Dit in samenwerking met de bibliotheek/heemkunde en SCC Maldensteijn. De activiteiten zouden kunnen plaatsvinden op een centrale plaats 'Het kerkplein'. Kunst met cultuur kan worden verenigd, mede door kunstenaars uit te nodigen om workshops te geven, al dan niet tijdens of voorafgaand aan de OMD 2018.

Heumen

Hier kunnen ook enige kinderen-kunstprojecten worden opgezet o.a. in samenwerking met het Marishuis en de kunstenaars.

Kunstenaars Hans Janssen en Nettie Mulder hebben interesse om hieraan mee te werken.

In het algemeen moet er meer aandacht komen voor:

- projecten waarbij de jeugd wordt betrokken;
- gebruikmaking van moderne communicatiemiddelen;
- een update van de website: pagina OMD.

In januari 2018 gaat de werkgroep weer van start om plannen te maken voor de OMD.

ROOD ERFGOED – toelichting Petra Thijssen

	Naam	Beschrijving	Trekker
1.	Karaktervolle panden	Naar aanleiding van het uitgebrachte rapport van de werkgroep karakteristieke panden wordt er een nieuwe aanpak opgesteld. Binnenkort is er een afspraak met het Gelders Genootschap om de uitwerking met ons verder te bespreken. <i>De Werkgroep ROOD gaat de bestaande lijst karakteristieke panden kritisch bekijken. Ook dringt de werkgroep aan op duidelijkheid van gemeentewege over haar concrete beleidsvoornemens inzake karakteristieke panden.</i>	Gehele werkgroep
2.	Monumenten-advies aan gemeente	Wij adviseren de gemeente Heumen met betrekking tot hun erfgoedbeleid op het gebied van monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden en ensembles.	Gehele werkgroep

3.	Monumenten-advies aan particulieren	Wij willen hulp gaan bieden bij het behoud van monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden en ensembles met name aan particulieren, en hen algemene richtlijnen geven voor het beheer en behoud van hun cultuurhistorisch bezit. Bovendien willen wij ook specifiek mensen de helpende hand bieden, eventueel ook bij het opsporen van geld. Hierbij maken wij gebruik van onze eigen netwerken, zoals het Gelders Genootschap en Gelders Erfgoed.	Gehele werkgroep
4.	Begraafplaatsen	Inventarisatie begraafplaatsen gemeente Heumen wordt verder uitgewerkt. Daarna wordt in overleg met de gemeente beleid hiervoor ontwikkeld. <i>Bij begraafplaatsen bevinden zich vaak heggen: wellicht meenemen in 'Onderzoek heggen en wallen' (zie onder Werkgroep GROEN).</i>	Gehele werkgroep
5.	Erfgoedprijs gehele gemeente Heumen	De eerste voorstellen hiervoor zijn gedaan in de Werkgroep Rood. Tijdens onze vervolgbijeenkomsten wordt deze erfgoedprijs verder uitgewerkt voor de gehele gemeente. Invoering zal in 2018 plaatsvinden en jaarlijks terugkeren	Gehele werkgroep

WOORD en BEELD – toelichting Liesbeth Arts van Casteren

1. Uitwerken van verhalen van eerder opgenomen interviews en plaatsen op de website.
2. Afnemen van nieuwe interviews.
3. Verzamelen van verhalen en beeldmateriaal.
We zullen minder strikt vasthouden aan de Oral History-methode, want dat betekent teveel pc-werk. Wel zullen we opnames blijven maken. Over de manier van uitwerken en publicatie gaan we keuzes maken. We hebben daarbij hulp ingeroepen van een communicatiedeskundige.

4. Uitbreiding werkgroep.

In een brainstormsessie zijn we tot de conclusie gekomen dat de leden van de werkgroep blijvend enthousiast zijn om verhalen (met foto's of film) vast te leggen. Nu is het zaak om keuzes te maken. Afhankelijk daarvan is uitbreiding van de werkgroep wellicht noodzakelijk i.v.m. andere deskundigheden, bijv. een filmman/vrouw of iemand die verhalen kan vertellen. Beeld zegt meer dan woord: verhouding 60% beeld, 40% woord. En afhankelijk van de doelgroep kan die verhouding zelfs 80% beeld en 20% woord zijn.

5. Cursussen en events.

In 2017 hebben we deelgenomen aan een *eerste* landelijk Verhaal Event, georganiseerd door de Vertelacademie (voor mensen werkend bij musea of historische erfgoedgroepen). Rode draad: hoe zet je historische feiten om tot een sappig verhaal. Het bijwonen van dergelijke cursussen en events kan onze groep mogelijk nieuwe impulsen geven.

6. Publicaties.

In Dorpskrant Overasselt, Topic en op de website zijn al veel verhalen gepubliceerd. Theo Dinnissen heeft daar veel aan bijgedragen. Hier gaan we in 2018 mee door.

7. Vertelochtenden bibliotheek.

Incidenteel blijven we geluidsopnames maken op vertelochtenden van de bibliotheek in Overasselt.

Is de website van het Erfgoedplatform wel aantrekkelijk genoeg en leest men daar onze verhalen?

Leden Werkgroep WOORD en BEELD: Liesbeth Arts van Casteren (contactpersoon), Willy Gijsbers (secretaris), Marlies van Leersum, Annie van Leuken, Theo Dinnissen, Bert van Laanen (bewerker fotomateriaal) en Piet van Casteren (contactpersoon voor museum De Lage Hof).

6. Erfgoedreeks: verkoop en plannen

Deel 1. Het veer van Grave naar Nederasselt

Oplage		225
Gratis	39	
Verkoop	150	
In consignatie	25	
Voorraad		11

Deel 2. Het verdwenen kasteel Heumen en zijn bewoners

Oplage		275
Gratis	38	
Verkoop	173	
In consignatie	26	
Voorraad		38

7. Rondvraag en sluiting

Mathieu Houben

- Kunnen de e-mails die binnenkomen in de mailbox van ARCHEOLOGIE rechtstreeks doorgestuurd worden naar de mailbox van Mathieu Houben.
- Kan er een teller op de website komen?
Frans Wildenborg overlegt met de webmaster.

Leo Ewals sluit de vergadering af en bedankt allen voor hun aanwezigheid en inbreng.

Volgende vergadering

Nader vast te stellen.

Na afloop van de vergadering heeft mevr. Wilma Geertsen, voorzitter en coördinator van de educatiegroep, een uitgebreide toelichting gegeven op het reilen en zeilen van de Heemtuin. In 2018 bestaat de Heemtuin 40 jaar. Er zijn 85 à 90 vrijwilligers verbonden aan het project, die in verschillende groepen meewerken. Op jaarbasis komen 1300 leerlingen van basisscholen op bezoek (educatie).

Leo Ewals bedankt haar voor de gastvrijheid om in de Heemtuin te vergaderen.